

Overdenking in de Kerstnacht in Schollebaar, 24 december 2004

Het staat er bijna terloops, in een bijzinnetje, eigenlijk volstrekt onopvallend, na die mededeling over de geboorte van het Kind: 'Maria baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken, omdat voor hen geen plaats was in de herberg.' Maar het moet toch voor dat jonge stel een ramp geweest zijn! Bent u weleens ergens aangekomen waar geen plaats meer was? Ik vrees dat dat vanavond ook gebeurt, bij allerlei kerken. Sinds Volendam is de brandweer heel streng. Maar je voelt je intussen wel ongelooflijk ellendig, als je wordt tegengehouden. 'Sorry mijnheer, mevrouw!' Dat is in de Efteling al zo, als er maar vijftig mensen Villa Volta binnenmogen, en één voor jou neus wordt de deur weer afgesloten. 'Sorry, u moet wachten.' Er zijn ook situaties waarin je nota bene gereserveerd hebt. Dat is helemaal erg. Met twee anderen reisde ik naar Roemenië met de KLM. Nou, dan denk je: 'We hebben gereserveerd, KLM, dat moet goed gaan.' Maar op Schiphol werd gezegd: 'Sorry, we kunnen u op dit moment nog geen plaats aanbieden. Omdat altijd een aantal mensen niet komt opdagen, verkopen we op elke vlucht meer tickets dan er stoelen zijn in het vliegtuig. U valt er nu buiten.' Nou, je staat wel raar te kijken! Geen plaats! Gelukkig kwam het toch nog goed. Maar éven heb je gemerkt wat dat is: 'U kunt er niet bij.'

Voor Jozef en Maria - hoogzwanger, en dat ziet toch iedereen! – voor Jozef en Maria is geen plaats in de herberg. Je kunt de lijn ook doortrekken: voor het Kind, voor Jezus is geen plaats.

Als het een gewoon kind was, dan zou je dat al vreselijk vinden! Dat laat je toch niet gebeuren, als weldenkend mens! Dat een geboorte plaatsvindt temidden van de dieren, in een stal! De kraamvrouw zou ik-weet-niet-wat-voor infecties kunnen oplopen allemaal. En ook al wisten ze toen niet zoveel af van hygiëne, dit voelden ze heus wel aan hoor! Een kind laat je toch niet geboren worden in een stal! Maar dan ook nog... dit Kind. Dit éne Kind. Ja, dat kon de herbergier niet weten, maar wij weten het wel, en het maakt het extra pijnlijk allemaal, extra schijnend, extra gênant. 'Davids Zoon, lang verwacht, de beloofde Messias, die miljoenen eens zaligen zal, wordt geboren in Bethlehems stal.' Alsof de minister van ontwikkelingssamenwerking afreist naar naar Bangla Desh, of Mozambique, en dan... ja, ja, helaas, helaas... niet terecht kan in een hotel, en ook niet in een huis of een hutje, maar er is nog een plekje bij de dieren.

'Laat dat kind zijn mond houden!' zei George Bush in het toneelstuk net. Nou, u dacht misschien: 'Als belijdend christen zou George Bush dat nooit over Jezus zeggen.' Dat is ook zo natuurlijk. En wij zeggen het ook niet zo hard en zo direct.

Nu kunnen wij het allemaal wel een beetje subtiel en lief zeggen. Maar als Jezus in deze wereld binnenkomt, dan vraagt Hij om aandacht! Dan kun je niet meer om Hem heen. En als Hij in ons leven binnenkomt, dan reikt Hij ons de hand. Hij zoekt ons hart. Door Hem roept God ons. En als wij daardoor geïrriteerd raken, dan kunnen we het wel heel mooi omschrijven: 'Nou, het is voor ons denkproces niet zo bevorderlijk dat er een baby is, die nadrukkelijk om aandacht vraagt. Is daar geen oplossing voor te vinden?' Maar de zaak waar het om gaat is natuurlijk nog vele malen brutaler dan wij ons kunnen voorstellen. Dat zinnetje is nog heel netjes uitgedrukt. Wat écht grof is, dat is dat er voor Jezus geen ander plekje was in de wereld dan tussen de beesten! En wat nog grover is, dat is, dat wij, als mensheid, Hem daadwerkelijk de mond gesnoerd is, 33 jaar later, aan het kruis op Golgotha. In de wereld werd Hem Zijn plaats ontnomen. 'Zijn wieg was een kribbe, Zijn troon was een kruis.'

Hoe is dat nou, bij ons persoonlijk. Bij u? Bij jou? Heb je in je leven plaats voor Jezus? Heb je in de herberg van je hart ruimte voor Hem? Maakt u tijd om Hem te leren kennen? Hij verlangt daarnaar! Hij klopt aan de deur van uw hart: 'Mag ik binnenkomen?'

En weet u wat ik nu zo bijzonder vind? In deze wereld was geen plaats voor Jezus. 'Ga maar naar de stal!' En later: 'Kruisig Hem! Kruisig Hem!' Maar wat was de reden dat Hij kwam? Hij kwam om voor ons juist wél plaats te maken, in de hemel, bij God. Misschien behoort u bij de 3.246.000 mensen die gekeken hebben naar de uitvaartdienst van prinses Juliana. In die dienst werden woorden van Jezus gelezen, die precies daarover gaan. Woorden uit Johannes 14: 'Laat uw hart niet verontrust worden. U gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis van Mijn Vader zijn vele woningen, anders zou ik het u wel gezegd hebben. Want Ik ga weg om voor u een plaats klaar te maken.'

In deze tekst zegt Jezus precies wat Zijn missie is in deze wereld, Zijn taak. Hij is gekomen om ons met God te verzoenen. Om alle blokkades tussen God en ons weg te nemen. Hij is gekomen om aan het kruis te sterven voor onze zonden. Hij gaat voor ons de gevangenis van de dood in, en wij mogen vrijuit gaan. Hij draagt de straf die wij verdienen.

En waarom doet Hij dat allemaal? Omdat Hij wil dat de kloof tussen God en ons wordt overbrugd. Hij wil graag dat wij allemaal bij God thuis komen. Er is plaats bij Hem, en iedereen is welkom. 'Ik ga weg,' zegt Jezus, 'Ik ga naar de Vader om voor jullie een plaats klaar te maken.' Wist u dat? Hij heeft ook voor u een plaats! Er is ook voor u gedekt aan de tafel van het feestmaal bij God! Er wordt op u gerekend! Er is plaats genoeg in de herberg! Jezus heet u welkom.

Gaat u in op Zijn uitnodiging? Of laat u uw plaats leeg?

Vanavond bent u hier gekomen. Misschien moest u voor uzelf wel even een drempel over. Maar ik ben daar zo blij mee, dat u hier bent! En wij allemaal, echt waar! En ik mag u zeggen: er is een nóg veel groter feest. dat is het feest van het leven met God. En daar bent u welkom! Dat betekent, hier op aarde, dat je God leert kennen, dat je met Hem gaat leven, en dat geeft je leven een enorme meerwaarde, een geweldige verdieping. Maar het betekent nog meer. Het betekent ook, dat er in het leven hierna ook een plaats is, een plaats bij God in Zijn hemel. U bent van harte welkom, en als kerken zijn we u heel graag behulpzaam bij uw zoektocht. Plaats genoeg in Gods herberg. Maar ik moet u er wel één ding eerlijk bij vertellen. Als u ingaat op de uitnodiging van God, en u gaat leven met Hem, dan kán het zijn, dat er in uw eigen omgeving soms deuren voor u dichtgaan. Dat hóéft niet, bij velen gebeurt het niet. Maar het kán wel. Jezus zegt: 'Ik heb een kruis gedragen. En als je achter Mij aankomt, reken er dan maar op dat jij ook een kruis moet dragen.'

Benyamen bijvoorbeeld, die draagt een kruis. Ik kreeg van iemand een krantenartikel over Benyamen, een man uit Soedan, 28 jaar en christen. Soedan heeft een radicaal-islamitische overheid. Benyamen mocht in 1995 de studie geneeskunde gaan doen in Rusland. In 2001 studeerde hij af als arts. Maar daar, in Rusland, is er een medestudent uit Soedan, die een extremistisch moslim is. Wekenlang zit hij in te praten op Benyamen, om zijn christelijk geloof vaarwel te zeggen en moslim te worden. Maar Benyamen weigert, hij heeft Jezus veel te lief. In juli 2001 keert Benyamen terug naar Soedan, maar hij merkt dat het menens is. Als hij solliciteert, wordt nergens zijn artsdiploma erkend, de politie doet invallen bij zijn moeder en zus, en de hele familie wordt op straat gezet. Benyamen wordt verschillende keren bedreigd. Hij vlucht naar een oom, waar hij vijf maanden in een kippenhok op het dak woont. Totdat ook daar de politie een inval doet. Omdat het te gevaarlijk wordt, besluit Benyamen te vluchten. Voor 5000 dollar, zijn laatste restje geld, brengt een mensensmokkelaar hem naar Syrië, en via Syrië naar Nederland. Hij komt terecht in Ter Apel. Maar wat blijkt? De IND vindt dat christenen veilig in Soedan kunnen wonen. Hij krijgt geen asiel. Dan begint voor Benyamen een barre tocht van het ene land naar het andere. Eerst naar België, dan naar Frankrijk, om via Frankrijk te proberen in Engeland terecht te komen. In Frankrijk azen duizenden vluchtelingen op een mogelijkheid om via Calais

naar Dover te komen. Benyamen wordt gesnapt door de Franse douane. Met een aantal anderen wordt hij op een afstand van een uur rijden vanaf Calais uit de auto gegooid. Te voet gaan ze terug. Maar verschillende asielzoekers overleven de barre tocht niet. Drie volwassenen en twee kinderen komen om van de kou. 'We hebben hen met de blote handen begraven,' zegt Benyamen, ergens in het veld bij een vuilstort. Onder de overledenen was een Nigeriaanse moslim, die niet begreep waarom ik ondanks zoveel ontbering rustig kon blijven. "Ik voel me veilig bij God," legde ik hem uit en ik vertelde over Jezus. De man kwam tot geloof en is als christen heengegaan.'

Maar de situatie is uitzichtloos. Benyamen wenst ook dood te gaan. 'Toen heeft god tot twee keer toe tegen mij gezegd dat Hij mij nog nodig heeft. Dat heeft mij op de been gehouden,' zegt hij. Uiteindelijk lukt het om in Engeland aan te komen, maar als christen vindt hij dat hij eerlijk moet zijn, en daarom vertelt hij dat hij in Nederland asiel heeft aangevraagd. Als hij dat niet had gezegd, had hij mogen blijven. Maar nu wordt hij teruggestuurd naar Nederland. Benyamen zwerft door heel Europa, en verblijft sinds augustus weer in Nederland. Hij heeft werk gevonden, maar als illegaal loopt hij voortdurend gevaar te worden opgepakt. Benyamen is lid van een christelijke gemeente van tweehonderd uitgeprocedeerde asielzoekers, meest van Arabische afkomst. Ze helpen elkaar, en geven elkaar ondersteuning. Benyamen is niet zielig, verbitterd of wanhopig. Hij zegt: 'Ik geloof dat God alles ten goede gebruikt, al is Zijn weg niet de makkelijkste. Veel uitgeprocedeerde gezinnen bidden uit woede tégen het hardvochtige Nederland. Maar ik ben niet boos op Nederland. Dit land is van de Here God en ik ben ook van de Here God. Ik kan de mensen hier liefhebben en vergeven. Ondanks alles ben ik tevreden en aanvaard Gods weg. Ik stel mijn vertrouwen op Hem. Ik ben niet meer bang, niet voor de politie en niet voor de dood.'

Tot zover Benyamen, 28 jaar. Geen plaats in Soedan. Geen plaats in Nederland. Maar zelfs al is er voor hem geen plaats in deze wereld, toch is hij gelukkig. Want hij weet dat er voor hem een plaats is bij God. Een plaats aan Gods hart. Een plaats in Gods herberg. En hoe de omstandigheden dan ook zijn, als je een plaats hebt bij God, dan hoef je niet bang te zijn. Voor niets en niemand.

Neemt u dit maar mee naar huis, als Gods kerstcadeau: ook voor u heeft Hij plaats in Zijn herberg. De tafel staat gedekt. En zet u dat? Daar, bij die plaats, staat een naambordje, met daarop, in grote letters, úw naam! Amen.